

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, június 2.

Munkások biztosítása.

(b. i.) A sokat dehonesztált középkor gyámoszlopai, melyek támogatták a szegény, ügyefogyott embert az élet küzdelmeiben, konzerválták a bomlás ellen — az új kor döngetésére ledőltek. Ledőltek pedig anélkül, hogy új gyámoszlopokról gondoskodva lett volna, anélkül, hogy a bomlás, mely a társadalmak egyes részei között ennek következtében elő állott — megakadályoztatott volna.

Innen az a nagy tántorgás, mely a mai kor irányzatában uralkodik. Tántorgunk, tévelygünk minden téren, fönt is, alant is, míg végre, mint egy gyertya lángtól perzselt pille hullunk alá. Patriarchalizmussal akarják pótolni ujabban ezen gyámoszlopokat, ezzel akarják egyesíteni a darabokra bomlott társadalmat. Hanem ez igen nehezen megy most már, midőn mindenütt a rideg egoizmus uralkodik s a nemtörődomség egész osztályok végveszedelmét okozza mindenütt.

Az ország minden részéből egyre-másra kapjuk a munkás-szerencsétlenségeket, melyek mind a tulzásba vitt számító szellem s rideg embertelenség eredményei. Budapestről egy nagyobb szerencsétlenség hírére hozza a táviró, melyben 40 építő munkás sebesült meg. Akik életben maradtak gondolkozhatnak azon, hogy nem szerencsésebb-e az, akit rostokká tépve húznak ki az irgalmas men-

tők a vérrel áztatott romok alól, mint aki egész életre karesetképtelenné téve nyomorogja át hátralevő napjait. A hatóság e mind gyakrabban ismétlődő szerencsétlenségekkel szemben csudálatos erélytelenséggel tündöklök. Egyik fővárosi kormányparti lapban »egy kíváncsi ember« a következő kérdést intézi Hammersberg Jenő királyi főügyészhez:

Méltóságod bizonyosan már olvasta, hogy a büntetőtörvénykönyv 291. és 310. §§-ban mi foglaltatik. Hogy a gondatlanságból elkövetett emberölés hivatalból üldözendő.

Méltóságod bizonyosan azt is olvasta és bizonyára sokszor olvasta, hogy az építési állványok itt is, ott is összedőltek és eltemettek több-kevesebb embert; stereotyp hír ez már a szerkesztőségekben s a vége mindig ilyen formán hangzik: »A mentők elvitték a sebesülteket a Rókusba, de utközben néhány közülök meghalt.«

A múlt esztendőben 271 szerencsétlenség és baleset történt, s a gyászos eseteknek 16 halottjuk és 48 sebesültjük volt. Ma egy állvány negyven munkást temetett el; egy meghalt, sok súlyosan megsebesült.

Ezt Méltóságod bizonyosan olvasta. De miképp van az, mi még soha sem olvastuk, hogy ebben a tárgyban a vétkekes építészvezetők és építőmesterek ellen valaha kriminális vizsgálat és végtárgyalás is lett volna? A börtönökben is kérdezősködtem. Nem ül ott egy

se. Csak a temetőben szaporodnak a jeltelen sírok.

E csudálatos homály, mely az ilyen szerencsétlenségeket követni szokta — igen alkalmas arra, hogy az alsóbb néposztályok amugy is túlfeszített elkeseredését növelje.

A munkásbiztosítás az egyedüli palliatív eszköz e szerencsétlenségekkel szemben. Franciaországban már a hatvanas években jött alkalmazásba a mezei munkások közt s azóta megizmosodva terjeszti áldásos működését. Áll pedig ez a munkásbiztosítás abból, hogy a társadalom vezető faktorai vidékenként egyesületeket alkotnak és a munkásnépet 5 franc évi fizetés mellett tagul felveszik. És ugyan melyik munkás vonakodik évenként 5 francot fizetni, mikor ennek fejében jövője ugy a szerencsétlenségek, mint az előre-gedés esetére biztosítva van.

Hogy pedig ez nálunk is meghonosuljon — ahhoz szükségesek volnának mindenekelőtt a társadalomnak ama bizonyos vezető faktorai, akik érdeklődnek ilyen nem »helyi« ügy iránt, minő a munkásügy; szükséges volna azonkívül egy pár milliócska, mely nem választási célokra, de a francia mintára létesítendő »sociétés de secours mutuels« céljára volna átszolgáltatandó. Mig ezek meg nincsenek, addig minden tervezet a munkásügy javítását illetőleg csak üres — ábrándkép, melyben a szociális bajokat illetőleg ugyancsak bővelkedünk.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Fény a homályban.

Irta: Deér.

Néha-néha beleszövődik álmainkba egy-egy emlék a múltból. Olyan meleg színes emlék, melyre oly édes, kellemes a visszaemlékezés. Ugy érezzük, hogy ez emlék hatása alatt melegen dobban föl szívünk, egész valónkat valami jóleső kellemes érzés fogja el. És úgy fáj azután a gondolat, hogy az már elmúlt, szertefoszlott. Nem maradt meg más, mint a pusztá, életnélküli emlékezés.

Halvány, hideg napsugár, mely felhőronyokon tör keresztül. Alig melegít, alig élte. Csak segíti a fényt, a meleget, a világosságot...

I.

Deres Iván jegyző volt egy szép tiszamenti faluban. Elődje az öreg Szulai bácsi elhalálózván, ő lett az utódja.

Nyugodt, békességes életet élt. Megvolt mindene, a mit óhajtott.

És mégis úgy hiányzott neki valami. Hiányzott a fény, a melegség. Érezte, hogy élete üres, fénytartalom nélküli. Valami erős név nélküli vágyódás élt a lelkében.

Kereste, kutatta az okát. Alakot, tartalmat keresett.

És megjelent előtte egy hamvas arcú, szőke haju, kis lány képe. — S Iván úgy érezte, hogy ez itt a fény, a melegség, az élet. Megta-

lálta mit keresett, szívének titkos ábrándját, lelkének szerelmét.

Egyszerű, kedves falusi lányka volt. Elődjének egyetlen leánya, a szépséges Szulai Erzsike.

Mikor Iván ide került a faluba, mint segéd, akkor még a lányka is itt volt. Bimbókorában ismerte és szerette meg. A leány is vonzódott hozzá. Sőt Iván jól emlékszik arra a langymeleg tavaszi estére, mikor először ölelte át a leány ringó derekát, mikor az első csókot rabolta szűz ajakáról, mikor a leány szerelmesen suttozta el azt az egy szót — szeretlek.

Régen volt ez. Csak úgy emlékszik rá, mint egy hajnali rózsás álmra.

Aztán egyszer csak eltűnt a leány. Hire, nyoma veszett. Szülei hiába kutatták, keresték, nem találták és a fájdalom csakhamar sirba vitte anyját s rá nem sokára atyját is.

Iván is úgy érezte, hogy az ő lelkéből is kiszakítottak valamit. Nagy üresség támadt utána. Aztán hiába akarta azt az őrtenépesíteni, eltakarni — nem lehetett. Ottzengett-bongott a lelkében, hangos szóval kiáltva, annak a leánynak a nevét.

Hányszor végig járta Iván a szobákat, melyek annak a leánynak is lakást, otthonot adtak. Kiment a kertbe, oda ült a borostyánnal befutott lugasba s a beszűrődő jázmin illat csak újra eszébe hozta azt a leányt ki elszökött, ki egy szó, egy bucsucsök nélkül vált meg tőle, magával vive az ifju első ábrándját, szívét, lelkét, mindenét.

Fájt Ivánnak az emlékezés, a vesztett boldogság. Minden jóléte, nyugalma mellett is

szenvedett, gyötrődött. Egyhangú csendességben teltek, multak napjai.

Csak akkor zökkent ki a rendes kerékvágásból, mikor egy nap Pestről kapott levelet.

Egy jóbarátja hívta, hogy látogassa meg s töltsön vele pár napot a régi barátság kedvéért.

Iván nem sokáig habozott. Legalább néhány napig szórakozni fog, tán egy kissé feladni is.

Fölment Pestre. Örömmel töltötte el barátjának szívesége, szeretete. Együtt kóboroltak egész nap az utcákon. És Iván boldog volt. Mintha az a seb ott a szívében nem sajnogna annyira, mintha a mult színes emlékei is homályosulni kezdenének.

Egyik este egy mulatóba mentek. Jó kedvük volt, ittak, mulattak. A cigányt is odahívták magukhoz és úgy huzatták vele a kesergő nótákat.

Talán a bor, vagy a szokatlan helyzet tette, hogy Ivánon valami keserű melancholia féle vett erőt. Tán újra megrezgett egy hur a lelkében és újra feltűnt előtte egy kép, egy hamvasarcú leánynak a képe.

Nem is vette észre, hogy a szomszéd asztalhoz egy új társaság telepedett. Két előkelő ur és egy nagyon is csincs, de nagyon is kaczerán öltözködött hölgy.

Iván csak akkor pillantott föl, mikor barátja figyelmeztette.

— Nézd Iván, ott ül a mi kedvencünk, az aranyos Elza.

Mielőtt Iván odapillantott, még megkérdezte, hogy ki az.

Városi közigazgatás.

Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése.

Tegnap délután tartotta Nagyvárad város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését.

Beöthy László főispán elnökölt, a bizottság tagjai közül jelen voltak: dr. Bulyovszky József, Rádl Odön, dr. Gramm Károly, Sipos Orbán, Papp Miklós, dr. Perjessy Mihály, Dús László, Rácz Mihály, dr. Grósz Albert, Huzella Gyula, Mihelfi Adolf, dr. Vári Szabó Béla, Petrus József, Hlatky Endre.

Felolvasták első sorban a *polgármester havi jelentését* a közigazgatás május havi állapotáról. Ebből közöljük a következőket:

Nagyvárad város május havi *közegészségügyi* állapota általában, mint a múlt havihoz viszonyítva, némileg kelvezőtlen volt, különösen népmozgalmi tekintetben.

Elve született 105 egyén és pedig 58 fi, 47 nő, kik közül 85 törvényes, 20 törvénytelen. A születések évi százaléka 27.4%. Halva született 5 és pedig 3 fi és 2 nő. Meghalt összesen 114 egyén, 50 fi és 64 nő. A halálesetek évi százaléka 29.8%; mutatkozik az apadás 9; ha azonban a 25 idegen halálzási esetet leszámítjuk, marad 89 halálozás s ez esetben a szaporúság 16. Egy éves korig elhalt 48, köztük törvényes volt 39, törvénytelen 9. Egytől 5 évesig elhalt 22; törvényes 20, törvénytelen 2.

Kerületek szerint elhalt és pedig Ujvárosban 29, Olasziban 35, Várad-Velenczén 25, kórházakban 25. Összesen 114.

A hevenyfertőző betegségek közül vörheny 9 megbetegüléssel s 1 halálzással, ronsoló toroklob 2 betegüléssel halálozás nélkül jöttek elő. Ezekon kívül nagyobb számban a váltóláz s bélhurut uralkodott. Bélhurujban elhalt 24 egyén, többnyire 5 éven aluli korban. Tüdőgümőkórban elhalt 9; tüdő- és hörgyuladásban 16. Öngyilkosság folytán 2.

Szegény beteg 145 gyógykezeltetett a város számlájára.

Az élelmi szerek vizsgálatai alkalmával nagyobb mennyiségű vízzel hígított tej és kenyér lett elkobozva.

A *közbiztonság* jónak mondható. Lopás előfordult 37 esetben, súlyos testi sértés 4, könnyű 7, magánlak megsértése 3, hatósági elleni erőszak 2, sikkasztás 5, zsarolás, csalás 1—1. Levolt tartóztatva összesen 77 egyén. A kir. ügyészséghez illetve bírósághoz átkísértetett 23, eltolonczolva volt 54. Kihágási feljelentés történt 211 esetben. Ezek közt volt verekedés 10, tejhamisítási kihágás 22, eselédzsökés 27,

köztisztasági kihágás 13, tiltott mezőgazdasági termények áruba bocsátása által elkövetett kihágás 27, csavargás, koldulás 82 esetben lön bejelentve. Tüzeset egy izben fordult elő.

A *közdok* bevételi eredménye kielégítő volt. Május hó folyamán 21 új iparüzlet keletkezett; megszűnt 14 iparüzlet.

A polgármester jelentését tudomásul vették. Sipos Orbán kir. tanfelügyelő kijelentette, hogy május hó folyamán résztvett a r. kath. és a gör. kath. fitanítóképezdek képesítő vizsgálatán. Az eredmény mindkét helyen teljesen kielégítő volt. Az előbbinél még hiányzik a negyedik évfolyam, míg az utóbbinál a helyiség nem teljesen kielégítő. Meglátogatta továbbá az *ujvárosi irgalmas nővérek* vezetése alatt levő *polgári leányiskola* vizsgálatát s megnyugtató eredményt tapasztalt.

A többi szakelőadók nemleges jelentéseivel együtt tudomásul vették.

A miniszter értesíti a közigazgatási bizottságot, hogy Papp Miklós pénzügyigazgatót király ő Felsege kir. tanácsossá nevezte ki.

Beöthy László főispán üdvözli a kitüntetett pénzügyigazgatót s reméli, hogy mint eddig, ezután is úgy az állam pénzügyérdekét, mint az adózókét szem előtt fogja tartani. (Éljenzés.)

A kitüntetést a bizottság örvendetes tudomásul vette.

Jánosházy János nyugalomba vonult tanító 40 évig szolgálván, nyugdíját a városi pénztárból 240 forinttal évi 1000 forintra kiegészítik.

Az új *törvényeségi palota* csatorna kérdése tárgyában a közigazgatási bizottság az építési engedély kiadását, a tanács kikötésének elejtésével elhatározta.

Fülöp Jakab zöldfa-utcai kereskedő felebezésének elutasítása mellett, az engedély nélkül épített kirakat elbontását kimondották.

Még több adóügyet intéztek el s az ülés véget ért.

Kézi munka-kiállítás az ujvárosi zárdában.

Ma-holnap leperdül az iskolaév és elkövetkezett a számadások ideje. Városunkban ezt az ideit számadást az ujvárosi szürke nénék intézete kezdte meg, a mennyiben a napokban tartotta meg növendékei záróvizsgálatait, tegnap pedig nagy szabásu, fényes záró ünnepségét.

Mai paedagógiai felfogásunkkal nem sok értéket tulajdonítunk a vizsgálatoknak, egyrészt

mert két három órán bemutatott tananyagból nem vonható biztos következtetés egy egész évi munkásságra, másrészt mert a diszbe öltözött, ünnepi környezetben levő, a vizsgázás gondolatától izgatott gyermekek feleletei sokkal kevesebb betekintést engednek az iskola igazi beléletébe, mint egy néhány rendes tanítási óra meghallgatása.

Jó is lenne megkímélni a leánykákat a vizsgázás izgalmaiktól. Hiszen ők sokkal jobban bemutatják készségüket, ügyességüket egy olyan záróünnep keretében a milyenben tegnap volt részünk, de meg az ő igazi, komoly számadásuk: a kézimunka-kiállítás.

Ki vonná kétségbe, hogy a leánynevelés legfontosabb tantárgya ma is a kézimunkaoktatás; mindenkor is ez lesz a hivatásszerű nevelés főeszköze s így az év végi számadásnak is főtantárgya a leányiskolákban. Kézimunkájában mutatja be a leányka egész évi szorgalmát s — miután a szorgalmas ember jól felhasználja perczeit s nincs ideje a rosszra — jó magaviseletét is.

A leányka bizonyítványának két legfontosabb érdemjegyét tehát feltünteti a kézimunkája s mi mindenre lehet még abból következtetni: izlésésre, ügyességére, kitartására, házias erőnyeire. Mennyire fontosak tehát a tanév végén kiállított munkák s a mellett mennyi gyönyörűséget szereznek a szemlélőknek.

Mindezekben bőven volt része azon nagy és előkelő közönségnek, mely a tegnap délutánig közszemlére kitett kézimunkákat az Immaculata intézetben megtekintette.

A hol ilyen kézimunka kiállítást csinálnak: ott modern műveltség rajongó munkássággal, finom izlés, a practicus élet iránt való helyes érzéssel párosulva irányozza az intézeti szellemet. Ott erélyes, tapintatos, szakavatott és jóságosan vezérlő kéz tartja a kormányrudat; ott a szaktanítónőkben (rajz és kézimunka tanítók) a kornak megfelelő szakképzettség nemes buzgalommal egyesült.

Aki ezen a kézimunka kiállításon egy kis körültekintést szerez, bizonyára osztozik az elismerésben.

Az intézet polgári iskolájának kézimunka-kiállítását láttuk két teremben izléssel elren-

— Primadonna és pedig milyen! — szólt barátja. Iván odapillantott. Ugy érezte, hogy valami hirtelen belenyilallott a szívébe, meg az agyába.

Öklével az asztalra csapott.

— Nem igaz, hazugság, ámitás az egész! Ez nem lehet Erzsike!

Ez elkiállítására a hölgy is odapillantott. Elsápadt, ajkai remegtek. De aztán újra nyugod lett s vidáman poharazott tovább az urakkal. Iván is restelte hevességét.

— Bocsáss meg Odön — szólt barátjához — megfeledekstem magamról. Eszembe jutott valami. De hagyjuk ezt. Mulassunk!

De biz hiába akart mulatni. Nem volt képes. Csak odatámasztotta fejét tenyerére és csak nézve azt az asszonyt, epedő, lázas szemekkel.

Egyszer csak úgy érezte, hogy valami nedvesség csorog alá az arcán. Letörölte s aztán tompa, fáradt hangon szólt oda barátjának.

— Menjünk Odön, fáradt vagyok.

Fizettek és elhagyták a mulatót.

Másnap Iván egy kis illatos levelet kapott. Benne e néhány sor:

»Édes Iván! Megismertem az este. Ha van szíve, ha még szeret egy kissé, akkor látogasson meg ma délután négy órákor. A maga Erzsikéje.«

Összegyúrta a levelet s aztán felkaczagott.

— A maga Erzsikéje! Oh a gyalázatos, még ilyent mer írni. Tán elakarja velem hitetni, hogy még mindig szeret, hogy még mindig a régi ártatlan Erzsike!

De aztán meg nemsokára más kép tűnt föl előtte.

Látta az ő régi, igazi Erzsikéjét, egyszerű fehér ruhájában, piros rózsával a hajában. És úgy tűnt föl előtte, mintha azt az Erzsikét látná halavány arczczal, szétbomlott hajjal, összekulcsolt kezekkel, mintha kérné, hogy menjen, ragadja ki őt a fertőből, szabadítsa meg s ő újra a régi, szerelmes Erzsikéje lesz.

Ez a kép aztán nem hagyta nyugodni Ivánt. Hiába akarta csak a felkapott kaczer színésznőt látni, az a másik kép csak előfurakodott és úgy kért, úgy rimázkodott.

— Jó, hát elmegyek. Legalább mégegyszer szemébe vágatom hűtlenségét, csapodárságát. Jól esik ez az én meggyötört, megkínzott lelkemnek. Aztán végeztem vele, többé úgy sem fogom látni.

Szépen elgondolta, kiszíneszte Iván a találkozását, de hát biz az nem úgy esett meg.

Mikor belépett a színésznő ellegans, kacér lakásába, valami bántó hidegség lopódzott a szívébe. De mikor meglátta a leányt egyszerű habos fehér ruhájában, piros rózsával a hajában, akkor eltűnt a hidegség, el az előre elgondolt férfias szavak. Csak azt a leányt látta. És az a leány még könnyezett is.

Ki tudna egy síró leánnyal szemben hideg, tán még goromba is lenni?

Iván is odament a leányhoz, megfogta a kezét s szenvedélytől remegő hangon szólt hozzá.

— Erzsikém, hát így kell viszontlátnom téged?

Többet nem tudott szólni. Csak simogatta azt a szép sárga haját és a leánynak aláhulló könnyeit törölgette.

Végre a leány is beszélni kezdett. Lágy, olvadozó hangon szólt.

— Bocsáss meg Iván. Nagyon vétettem ellened, de meg is bűnhődtem érte. Fiatalos könnyelműséggel elhagytalak titeket, kik annyira szerettetek s forró véremtől hajtva, üzetve, ide jöttem. Színésznő lettem. Kerestem a fényt, a ragyogást és megtaláltam. De azért lelkem üres maradt. És hidd el, százszor, ezer-szer megbántam botlásomat, de nem volt erőm visszamenni hozzátok. Félttem újra megjelenni a ti becsületes arczatok előtt. Pedig a te képed itt élt mindig a lelkemben. Mert szeretlek Iván mindig, szeretlek most is. Feledni akartam a mulat. Mulattam, szórakoztam. De mikor kábult fejjel, mámorosan hazajöttem, csak újra és újra a te becsületes képed tűnt föl előttem.

— Iván, bocsáss meg. Megszenvedtem hibámért. Esküszöm neked, hogy becsületes, ártatlan vagyok, méltó a te szerelmedre.

Lázasan beszélt már a leány. Iván csak hallgatta, s a mig hallgatta, valami csendes, fájtó részvétet érzett a leány iránt. Aztán meg újra felébredt a rég elfojtott szenvedély. Átkarolta a leányt, csókolta, becézgette és úgy susogott hozzá:

— Édes boldogságom! Szeretlek, meg-bocsátok. Gyere velem, légy örző angyalom, mindenem.

dezve. Örvendett az ember lelke a női kézimunkák sokaságán és szépségén. Hisz nem egy 100 tanulóval bíró polgári leányiskolának, de bármely ily terjedelmű ipariskolának is díszére válhatott volna ez a kiállítás.

És valamennyi munka jó izléssel, helyes kivitellel készült, kezdve a horgolt, kötött, vart munkák mintaszalagjain, végezve a finom hálómunka, rezege, vagy majolika festésen. Mindenütt a színek összhangja, a technika szabályossága gyönyörködtette a szemet. S a házas nevelés apostolai is megnyugvást szerezhettek itt, mert a hasznos házi kézimunkák is bőven voltak képviselve.

Nagyon sok kötény különböző alapon, különböző munkákkal készítve, horgolt csipkék, himzett stráfok, betétek, közhasználatra szánt táczakendők s egyéb asztalneműek egymást váltogatták. Megvalljuk ez a része a kiállításnak ragadott el bennünket leginkább, az mely hivatva van visszavezetni modern leányainkat az ősanák házas foglalkozásaihoz, tehát házas erényeihez.

Nem tagadhatjuk azonban elragadtatásunkat a kiállítás művészi kiviteli díszítésre rendelt darabjaitól sem. Hasábszámra sorolhatók fel ezeket a tárgyakat. Főleg a himzések keltettek figyelmet. Nem sablonos előnyomott minta szerint készült, merev színekkel tákoló himzésekről van itt szó. A növendékek maguk rajzolták — bizonyára tündérűjű, művészanti-tónók vezetése mellett az alaprajzokat s a színek összeállításában kitűnő izlés és természetes összhang nyilvánult. Ugyanez a harmónia mosolygott le a majolika festéssel, aquarellet, vízfestéssel, bársony festéssel készült munkadarabokról.

Végül s kiválóan a csipkeverés keltette fel az érdeklődést. Volt ott egy pár csipkeverő párna is kiállítva, melynek fűcskái alól mérhetlen hosszúságban omlott alá széles, remek kiviteli finom csipke, olyan, a melyet csak a Szepességben tudnak készíteni. Voltak ott pompás, eredeti mustrájú falszőnyegek, egyházi öltönyök s felszerelések, egy óriási recequipour munka congréc betéttel ablakfüggönyre alkalmazva.

De ki tudná felsorolni mindazt, a mi ezen

A leány meg szerelmes hangon sugta fülébe:

— Veled megyek, a tiéd leszek.

II.

Ott ültek újra a borostyánnal befutott lugasban s szívták magukba a kéjes jázmin illatot. A leány egy violavirággal játszadozott, Iván meg csak nézte ezt a szép leányt.

— Ugy-e boldog vagy Erzsikém? Enyém ész hát. Még pár nap s megtartjuk esküvönket s akkor örökre magamhoz fűztelek.

Egy hosszú, szerelmes csók volt a válasz a leány részéről.

És ez így ment napról-napra. Együtt bolyongtak a mezőn, a himes réteken; együtt keresték föl a temető kertjét, s együtt borultak le szeretteik sírjára, hogy leedjék azok áldását is szerelmükre.

Iván újra boldog volt. Feledett mindent mi a multra emlékeztette. Csak a régi Erzsikéjét látta, azt szerette.

És úgy hitt, úgy bizott ő a leány szerelmében. Nem látta ő a kóválygó sötét felhőket, csak örült a napsugárnak.

III.

Mikor esküvőjük reggelén Iván felkelt, asztalán egy levelet talált. Kuszált, sietve odavetett sorok voltak, de Iván megértette.

Édes Iván!

Bocsáss meg. Azt hittem, hogy újra tudnék élni, újra tudnék szerelmes, ártatlan falusi

kézimunka kiállításon szemet, lelket gyönyörködtetett? Annyi áll, hogy azzal fényesen számolt be az Immaculata intézet polgári leányiskolája ez évi munkásságáról.

H. György Ilona.

Azok az anonym levelek.

Mostanában már egészen megszokott dolog az, hogy minden nagyobb bűnügynél egy-egy anonym levél vezet nyomra a bíróságot. Az utóbbi időben például így történt ez a *Feldman* féle bűnügynél, a *Szakállnál* és még sok más szenzációs bűnügynél.

A helybeli rendőrség tegnap ismét kapott egy ilyen levelet, amelyben egy embert gyilkossággal vádolnak. Arról van szó, hogy egy ember megmérgezte a feleségét, akit már régebben el is temettek.

Ezen feljelentés alapján azután most megindult a vizsgálat s az eddigi előnyomozat nagy részben megerősítette a feljelentést.

Magáról a feljelentésről a következőket közli tudósítónk:

A múlt héten mi is hirt adtunk a rendőrség jelentése alapján, hogy egy asszony *Kiss* Károlyné a kispiacson hirtelen rosszul lett s bezáratották a kórházba, ahol az asszony rövid, de súlyos szenvedés után meg is halt. A kórház a halottat eltemette s a rendőrség azt hitte, hogy a dolog egészen rendben van, mert a kórháztól semmiféle értesítés sem érkezett.

Azóta egy egész hét telt el és a szerencsétlen asszony tragikus halálát már mindenki elfelejtette, tegnap azután az egész dolgot felelevenítette egy a rendőrséghez érkezett levél.

A levélben az a szenzációs dolog van, hogy *Kiss* Károlyné nem természetes halállal halt meg, hanem a férje *Kiss Károly* megmérgezte és ezen ügyben több tanút is megnevezett, akiknek erről közvetlen tudomásuk van.

A rendőrség ezen jelentés alapján azonnal megindította a nyomozást, amely nagyrészt sikerült is, amennyiben kiderült, hogy *Kiss* Károly munkanélküli cavargó, *Fánye* Tótyer és *Orosz* Gábor barátja, aki a feleségével a lehető legrosszabb viszonyban élt, úgy, hogy a sze-

leány lenni. Csalódtam. Megszoktam a fényt, a csillogást s nem elégít ki az egyszerű, csendes boldogság. Ez a rossz, heves vérem újra pezegni kezd és én engedelmeskedem neki. Elmegyek, hogy újra kezdjem, folytassam azt az életet, melyről azt hittem, hogy már megutáltam, belefáradtam. Nem tudok ellenállni a vágyaknak, a kísértésnek. És úgy érzem, hogy nem tudnák boldogítani. Nem illem én a te becsületes, igaz lelkedhez. Jobb lesz ez így. Majd csak átvégődünk valahogy az életen; tán boldog lesz te is valaha, tán... még én is.

Isten veled! Bocsásd meg e másodszori botlásomat és feledd el a te régi

Erzsikédet.

Iván az első pillanatban azt hitte, hogy összeroskad a fájdalom, a csalódás alatt. Aztán meg úgy érezte, hogy valami nagy szánsalom kél a szívében és fájó, keserű hangon sóhajtott föl:

— Szegény leány, szegény leány...

És újra megkezdődött az a fény nélküli, tartalom nélküli élet. Ujra csak emlékezett, csak a multba tévedt lelke.

Egy percze áttört a fény a felhőrongyokon és beragyogta a homályt, de aztán újra eltűnt, hogy annál győtrőbb, kínosabb sötétséget hagyjon maga után.

De Iván azért mindig úgy érezte, hogy az az üresség még ott van a lelkében s azt csak az a leány tudná betölteni. És ha újra visszatérne, ő tán újra visszafogadná lelkébe...

renesétlen asszony több ízben járt a rendőrségen is, hogy védjék meg b. utális férje bántalmazásaitól.

A rendőrség ezenkívül kihallgatta a levélben megnevezett tanukat, akik azt igazolták, hogy *Kiss* Károlyné már az előtte való napon panaszkodott, hogy rosszul van s hogy megvan mérgezve.

Mindezek alapján a rendőrség *Kiss* Károly letartóztatását elrendelte. A rendőrök sok ideig keresték, míg végre az egyik félreeső kisebb korcsmában *holt részegen* megtalálták s bevitték a rendőrségre, ahol azonban tegnap estig nem lehetett kihallgatni, annyira részeg volt.

A rendőrség a bűnügyet ma átteszi az ügyészséghez és kérni fogják az asszonymnak, *Kiss* Károlynénak az exhumálását és telbonczolását.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Junius 4. A Pecze-patak szabályozására kiküldött bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.
 Junius 4. Vasutasok majálisa a Wöber szállodában.
 Junius 6. Biharmegye közigazgatási bizottságának ülése d. e. 10 órakor.
 Junius 7. Gimnázisták majálisa a Félix-fürdőben.
 Junius 8. A Tribuna Poporulni sajtópöre.
 Junius 10. Biharmegyei gazdák kirándulása Mezőhegyesre.
 Junius 10. Városi közgyűlés d. u. 8 órakor.
 Junius 14. Biharmegye központi választmányának ülése d. e. 11 órakor.
 Junius 15. Katholikus Kör junialisa a Püspök-fürdőben.
 Junius 16. Belényes-vaskohi vasut közgyűlése a megyeház kistermében d. u. 6 órakor.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **25,000 frt adóleírás.** Nagyvárad város közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén egy ügyben Papp Miklós örvendetes előterjesztést tett a bizottságnak, a mely bár az igazság következménye volt, még is aligha nyert volna ily hamar a városra nézve kedvező megoldást Papp Miklós kir. tanácsos, pénzügyigazgató méltányos, tapintatos eljárása nélkül. A pénzügyminiszter ugyanis Nagyvárad városára a kövezetvám-jövedelem bevétele után járadék-adót és általános jövedelmi pótdadót vetett ki, összesen mintegy 25,000 frtban. Nagyvárad városa kimutatta, hogy tekintélyes összeget vesz ugyan be évenként a vásárvámból, de ebből éppen semmi haszna nincs, mert utak s más közmunkákra mind kiadja. — Papp Miklós pénzügyigazgató jóindulata, igazságos előterjesztésére a pénzügyi miniszter az összes e czímen kivetett adót a város terhéről leirta. Ez az összeg pedig a következő: az 1890. 1891. 1892. és 1897. évről 10,201 frt 36 kr járadék adót és 3571 frt 40 kr általános jövedelmi pótdadót, összesen 13772 frt 76 krt a miniszter leírni rendelt. A pénzügyigazgató pedig törölni rendelt az 1893. 1894 és 1895. évekről 7561 frt járadék adót és 2677 frt 85 kr. általános jövedelmi pótdadót, tehát összesen 10239 frt 75 krt. Ezért a derék eljárásért méltán illette meg Papp Miklós pénzügyigazgatót a közigazgatási bizottság tagjai részéről az a lelkes éljen, melyhez Nagyvárad minden polgára őszinte szívből csatlakozik.

* **A laktanyák gondozása.** A Ferencz József lovassági laktanya tatarozása, tisztítása ezekben kerül évenként a városnak. Ezt akarná jövőben a tanács rendezni, mert így bizony az évi bérösszegeből sok kicseppen a város pénz-

tárából. A tanács elhatározta, hogy érintkezésbe lép a katonai kincstárral, arra nézve, hogy jövőre a tatarozást s az egész gondozást a katonai kincstár vállalja magára bizonyos összegért. Minden negyedévben megvizsgálják a laktanyát s ha rendben találják, a városi pénztárból kiutalják az illető összeget.

* **Az új dékánok.** A budapesti tudományegyetem négy fakultásának professzorai tegnap délelőtt ültek össze, hogy megválasszák a jövő tanítási évre a kari dékánokat és rektorválasztókat.

A karok választó-ülése az orvosi kar kivételével reggel kilenc órákor kezdődött. Leggyorsabban a hittudományi kar választott, melynek dékánja lett Breznay Béla dr. volt rektor; a hittudományi kar rektorválasztói ezek: Breznay Béla dr., Rapaics Rajmond, Kisfaludy Béla, Berger János. A jogi kar dékáná Nagy Ferenczet, rektorválasztókká Zsögöd Benő drt, Sággy Gyulát, Timon Ákos drt és Csarada János drt választotta. A bölcsészeti kar ülésén, mely délután félkettőkor végződött, Fröhlich Izidor drt az idej dékánt választották meg a jövő évre is, rektorválasztókká pedig Eötvös Lőránd báró, Beöthy Zsolt, Pauér Imre és Czobor Béla lettek. Az orvosi kar tanári testülete a dékánt és a rektorválasztókat majd csak június 8-án fogja megválasztani.

* **Társas-kirándulás.** A nagyváradai bíróságok s az ügyvédi kar tagjai nagyszabású társas kirándulást rendeznek ma délután ki a Félifürdőbe. Az indulást az első délutáni vonattal tervezik s miután késő estig kinnt szándékoznak maradni a fürdőben, külön vonat iránt is gondoskodtak, a mely vonat esti 11 órákor indul majd a fürdőből be a városba.

* **A hadapródiskola villamos világítása.** A Nagyváradon épülő honvéd hadapródiskola — tudvalegőleg — villamos világítást rendez be saját költségén az iskola területére s e célból kazánházra építési engedélyt kért a honvéd parancsnokság a városi tanácstól. Az építés felügyelő bizottság ellenezte a kazánház építését, mert a kazánházzal egy fedél alatt lakóház is tervezetett. Pozsonyi László, a kazán-vizsgáló-bizottság elnöke, kir. főmérnök, szintén ellenezte a fenti okból a kazánházra az építési engedély kiadását. A városi tanács ezen vélemények alapján az építési engedély kiadását megtagadta.

* **Sétaterek gondozása.** A Rhédey-kert felügyelő-bizottságával a városi parkok és ültetvények jókarban tartására költendő szerződést a városi tanács tegnap tárgyalta s jóváhagyását javasolja a közgyűlésnek. Azon változtatással azonban, hogy ne csak 3 kísérleti évre állapítsák meg az évi 3900 frtot, hanem az egész 12 évre. Ezen módosítást a kert felügyelő bizottság is hajlandó elfogadni.

* **Miskolczy Zsombor meghalt.** Az orvosi tudománynak s az ifju életerőnek nem sikerült leküzdeni a halált s megmenteni az önmagával meghasonlott szerencsétlen ifjut. Miskolczy Zsombor vizszabályozási ellenőr, aki pár nappal előbb magára lőtt, tegnap hajnalban a kórházban meghalt, szerető testvérei karjai között. Halála nagy tekintélyes családot borított mély gyászba s városszerte általános részvétet keltett. Temetése ma délután lesz a köz-kórházból a gyászoló család a következőkben tudatja a lesújtó hirt:

Miskolczy Dezső, Miskolczy Ida, Miskolczy Arpád, Miskolczy Emma férj. Szabó Istvánné és Miskolczy Hugó a legmélyebb fájdalommal tudatják forrón szeretett testvértüknek Miskolczy Zsombornak, a Berettyó-vizszabályozó és ármentesítő társulat ellenőrének, Biharvármegye volt szolgabirójának, 1898. évi június 2-án éjjeli 1 órákor 39 éves korában két napi súlyos szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 3-án d. u. 4 órákor fognak a Biharvármegyei köz-kórházból

az ev. ref. egyház szertartása szerint a várad-olasz sirkertben nyugalomra tétetni. Mely vég-tisztességtételre az elhunyt rokonai és barátai tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1898. június 2-án. Béke poraira!

* **Visszatért az egyház kebelébe.** Mint levelezőnk írja, szép ünnepély volt Rézbányán Pünkösöd másodnapján. Ekkor tért vissza az ev. ref. felekezetből a róm. kath. egyház kebelébe Kertész István körjegyző neje szül. Schuster Irén urnő. Az ünnepélyes hitvallás letétele után Csicsay Alajos plebános szép beszédet intézett az urnőhöz s a nagy számban összegyűlt hívekhez. Rövid idő óta ez már a hatodik áttérés Rézbányán a róm. kath. hitre. — Az ünnepély után a körjegyző lakásán gazdag lakoma volt, melyen a község színe-java vett részt.

* **A temetők rendezése.** A köztemetőkről szóló szabályrendeletet a június havi városi közgyűlésen fogják tárgyalni. A városi tanács tegnap némi módosítást tett a szabályrendeleten; így a czímet »köztemető« helyett »központi« temetőre változtatta. Azonkívül a 10. §-ban tettek két helyen módosítást.

* **Két gyilkosság Pécs környékén.** Pécsről írják az alábbi két rémes gyilkosságot: Nagy kegyetlenséggel gyilkolták meg Moizes Péter decsi vagyonos földmives gazdát. A szerencsétlen embert szállásán végezték ki, a hova szombaton ment, hogy gazdasága után nézzen. Mivel pünkösöd reggelire nem jött haza, utána mentek, hogy az elmaradásnak okát megtudják. Rémülve látták, hogy Moizes Péter a szobában véreben holtan fekszik, feje ketté van hasítva, nyaka pedig keresztül vágva. Mivel Moizes zsebéből a pénz is eltűnt, biztosra veszik, hogy rablógyilkosságnak eset áldozatul. Az esetről táviratilag értesítették a szegszárdi csendőrséget és az ügyészséget. A rablógyilkosságok kinyomozása erélyesen folyik. — A napokban Gerber Ignác lancesuki lakosnak fia benyitván az istállóba, ott találta beteg édes anyját jajgatva. Kérdésére, hogy mit csinál itt és miért nem maradt a szobában az ágyban az anya elmondta fiának s az időközben oda-jött leányának, hogy midőn a lakás hátsó szobájában hideglelésben feküdt, férje — a hallgató gyermekek apja — perpatvart kezdett vele, majd megfogta hajánál, kihuzta az ágyból, a földredobta, megverte és lábával gyomrát gázolta. Ugy érzi, hogy ennek következtében megfog halni. És az asszony éjjel fél 12 órákor csakugyan meg is halt. Az eset a mohácsi főszolgabirónak nyomban följelentetvé, kiküldötte a járásorvost az orvosrendőri szemle eszközlése végett. Megállapították a boncsolásnál, hogy a halál a lép megtepedése folytán állott be, ezt pedig külerőszak okozta. A vizsgálóbíró fogságba helyezte a brutális férjet.

* **A szekeresek mozgalma.** Tegnapelőtt irtuk, hogy a tolonczház építésénél a szekeres munkát Schlésinger Ignác vállalkozónak adták ki, aki díjakat követel a szekeresektől. Mint értesülünk, a vállalkozó saját szekérével is dolgoztat s a szekereseknek fuvaronként fizet, nem hogy díjakat követelne tőlük. A szekeresek még többet kapnak fuvaronként mint a hogy ők akarták vállalni.

* **Munkás lázadás.** A napokban Heves megyében, Erdő-Teleken veszedelmes lázadást folytott el a csendőrség. Az erdőteleki lakosságot u. i. lelketlen izgatók fellázították, azonban azt a csendőrség elfojtotta mielőtt még az veszélyesebb mérveket vehethet volna. A katonaság megérkezése nagyon lehütötte a hevesvérű izgatókat s magok a munkások hirtelen lecsendesedtek s ma már csak a katonák czirkálása jelzi, hogy itt valaminek történnie kellett. Az egész zavart elszegődött munkások idézték elő, kik hangosan követelték a munkabér emelését. Az erdőtelekiek jártak e példával különben elől, hol mintegy 600 munkás ki-

mondotta, hogy csak az általok meghatározandó árért hajlandók dolgozni. Hogy mennyire kitartók az erdőteleki sztrájkolók, élénken jellemzi egyik munkás következő mondása: *Nen dolgozunk csekély bérért, inkább akácza virágot eszünk.* Hevesen a főszolgabíró 8 igazgatót súlyosan megbüntetett.

* **Kurucz eskü.** Az asszonyfalvai Nemes család irományai közt érdekes relikviára bukkanunk ft. Füssy Tamás, a zalaapáti apátság perjele. A poétikus emlékü kurucz-korszakról maradt reánk s eskümintája volt a kuruczoknak. Az érdekes írás tartalma szóról-szóra: Mi az fényes Ég alatt akárhol levők valaholott tudnya illik, az isteni Hatalom, mennydörgés, villámlás, eső, hó, szél és jég-Szentháromságra, Atya, Fiu, Szentlélekre, Jézus Krisztus Annyára, minden Szentekre és az egész Égi Karokra, hogy mi, valameddig egy csepp vér bennünk léssen, semmi könyörgés, tanács ijesztés és fenyegetés miatt attól a mit magunk közt feltettünk és végeztünk, el nem állunk és senkit az gazdáink közül el nem vádolunk, ugy senkit közülünk semmi sértéssel nem hagyunk illetni, ha nem egy szívvel akarattal, mint igaz Kurucok, halni és veszni készek vagyunk; hogy pedig valamelyik közülünk ezen hitét és esküvésit csak gondolattal megszegné, annak legkisebb része az Krisztus vére hullásában ne legyen, mintha a Krisztus nem is szenvedett volna az olyanér és sőt belpoklosság, nyavalyatörés, szárazbetegség, fősvény és minden kigondolható fájdalom azontul el ne bocsássák, magzati és unokái örökké átkozzák, hegyek és kősziklák reája szakadjanak az eő emlékezete is örökké elveszzen, átkozott és mindenektől elrejtett legyen, soha mennynek országát ne lássa, hanem az eő lelke gehenna tüztől örökké kintoztassék és őtet az ég és föld hatalma eltörölje és elvesztesse. Amen. Ime tehát a kurucok ez esküjéből is látható, hogy üres ráfogás csak, midőn azt hirdetik, hogy a kurucok távol állottak a keresztény hittől s a labancok lettek volna a kereszténység védelmezői azokkal szemben.

* **Elfogott váltóhamisító.** A rendőrség tegnap egy váltó hamisítót fogott el, aki Schüch József helybeli vendéglős nevére egy 350 frtos váltót hamisított s azt az egyik temesvári takarékpénztárnál benyújtotta s ott le is számították. A dolog időközben tudomására jutott Schüch-nek s Eisler Ágoston budapesti ügynököt a váltó hamisítót, aki tegnap előtt Váradra érkezett, elfogatta. A temesvári takarékpénztár tegnap táviratban tudósította a helybeli rendőrséget, hogy a váltó ott tényleg el van helyezve, aminek következtében a váltóhamisító ügynököt tegnap átkisérték az ügyészséghez.

* **Üdülni ki a zöldbe.** A meleg, pompás idő beálltával mindenki üdülést, szórakozást keres, a hol pár órára kedélyesen eltölthesse az időt. E tekintetben Nagyváradon egyetlen nyári vendéglő nem nyújt annyi szórakozást és kényelmet, mint a Kálvária hegy alatt Kárger Sándor pompás nyári kerthelyisége. Estenként előkelő társaság élvezi a kitünő üde levegőt, a jó ételeket és tiszta italokat. Minden pénteken este halesztély, azonkívül újítás az, hogy naponta frissen csapolt kőbányai Dréher sör áll rendelkezésére a közönségnek, még kellemetlen időben is, mert a fedet terasz és üveges terem kellő védelmet nyújt az idő viszontagságai ellen. Szóval minden kellék meg van, hogy a közönség jól érezze magát s pompásan szórakozzék.

* **Vesztett eb garázdálkodása.** Hegyköz-Szent-Imre községben tegnapelőtt egy veszett eb garázdálkodott s többeket megharapott. A hatóság megtette a szükséges intézkedéseket. Az ebet lebunkózták s a veszettséget megállapították.

Tizennégy párbaj.

(Gallovich és társai párbajügye a kir. táblán.)

Három éve már elmúlt, hogy Gallovich Jenő volt debreczeni, jelenleg pécsi hírlapíró az első párbajt megvívta Debreczenben.

Azután a párbajok egész sorozata következett, a melyben a főszerepet mindig Gallovich Jenő és Polczner Árpád hírlapírók vitték, utóbbi — egy jobb sorsra méltó tehetséges ifju — már azóta elhunyt.

A párbajok legnagyobb része nyilvános helyeken történt összeszólalkozásból keletkezett, így azok nyilvánosságra jutván a bíróság megindította a szereplők ellen a vizsgálatot s összesítette azokat a párbajügyeket, melyeknél Gallovich és Polczner akár mint párbajozófél, akár mint segéd szerepeltek.

Hosszu vizsgálat után a debreczeni törvényszék előtt múlt év október hó 19. és 20. napján folyt le a végtárgyalás ebben a tömeges párbajügyben. Az elsőfoku bíróság, a törvényszék vádlottakra a következő büntetést szabta ki:

Gallovich Jenő hírlapírót a btkv. 298 §-ba ütköző hat r. párviadalvétségéért és a 296 §-ba ütköző egy r. párviadalvétségéért két évi államfogházra;

Tarnay Albert gazdálkodót a btkv. 296 §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 14 napi államfogházra;

Löv József hírlapírót a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 8 napi államfogházra;

Bodnár Géza hivatalnokot a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 8 napi államfogházra;

Redl Siegfried hivatalnokot a btkv. 296. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 3 napi államfogházra;

Tervey Tamást a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 14 napi államfogházra;

Ormódy Vilmost a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért egy havi államfogházra;

Schlachta Jenőt a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 5 napi államfogházra;

Lindenfeld Ede hivatalnokot a btkv. 298. §-ba ütköző 1. r. párviadal vétségéért 8 napi államfogházra;

Szathmáry Zoltán hírlapírót a btkv. 298. §-ba és a 298. §-ba ütköző egy-egy r. párviadal vétségéért két havi államfogházra;

Halász Lajos hírlapírót a btkv. 298. §-ba ütköző egy rendbeli párviadal vétségéért egy havi államfogházra ítélte.

Gallovich Jenőt, dr. Pásztélyi Istvánt és Balogh Tihamért a törvényszék a párviadalban való bűnrészesség vádjára alól felmentette. Polczner Árpád ellen, ki időközben elhalt az eljárást beszüntette. Az ügyész s a vádlottak egy részének felelőssége folytán az ügy a kir. tábla elé került, melynek büntető tanácsa ma délután tartott ülésén tárgyalta a tömeges párbajokat.

A tanács tagjai voltak: Széll Farkas elnöke alatt: Unger Gusztáv, Jeney György, Benkő József szavazóbírák, Horváth Bálint bíró az ügy előadójaként szerepelt.

Az előadó részletesen és kimerítően ösmertette a párbajokat, azoknak előzményeit, lefolyását s végül a törvényszék ítéletét olvasta fel a tanácsjegyző. Kevéssel tizenkét óra előtt a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s fél órai tanácskozás után meghozta ítéletét.

A tábla Gallovich védője, dr. Kardos Sámuel által bejelentett semmisségi panaszt elvetette s a törvényszéknek Gallovich, Pásztélyi és Balogh Tihamérra vonatkozólag a 69. szakasz 2. pontja értelmében hozott ítéletét érintetlenül hagyja.

Gallovich Jenő büntetését a tábla leszállította egy évi fogházra, a Tarnay Albertét 6

napi fogházra; a Löw Józsefét 5 napi fogházra az Ormódy Vilmost 8 napi fogházra; a Tervey Tamást 8 napi fogházra; a Szathmáry Zoltánét egy havi fogházra; a Halász Lajosét két heti fogházra; a Bodnár Gézáét 3 napi fogházra. Ellenben Redl Siegfried büntetését 3 napról 8 napra emelte fel.

Az első foku bíróságnak Schlachta Jenőre és Lindenfeld Edére vonatkozó ítéletét helybenhagyja.

Az indokolás kiemeli, hogy a fennforgó súlyosító és enyhítő körülmények mérlegelésével tulszigorúnak találta a tábla a vádlottakra kiszabott ítéletet, noha Löw József az ítéletben megnyugodott; a kir. ügyész által bejelentett fellebezés a büntetés súlyosításáért Löw József javára szolgál, a tábla Gallovich, Löw Ormódy, Tarnay, Tervey, Halász, Szathmáry és Bodnárra szabott büntetésüket megfelelő fokozatban és mértékben leszállítandónak találta, ellenben Redl büntetését fel kellett emelni, mert a tábla a fennforgó súlyosító körülményekkel szemben Redl büntetését enyhének találta.

A háború.

Budapest, június 2. (Saj. tud. táv.) Londonból távirják: A »Times« jelenti New-Yorkból, hogy egy washingtoni távirat szerint Schley tengernagy utódként Sampson tengernagy vette volna át a Santiags előtt álló amerikai hajóhad vezényletét.

Budapest, június 2. (Saj. tud. táv.) New-Yorkból távirják: Az »Evening Karnal« Cap Haitien-i délelőtti 10 órától kelt sürgönye azt jelenti, hogy az amerikai hajóhad ismét megjelent Santiago előtt. Újabb bombázást várnak.

Budapest, június 2. (Saját tud. táv.) Santiags de Kubából érkezett távirat jelenti: A legutóbbi ütközetben három amerikai hajó megsérült és egy kigyulladt. A spanyoloknak egy halottjuk volt.

Budapest, június 2. (Saj. tud. táv.) New-Yorkból távirják: Key-Westben azt beszélnek, hogy a »St. Paul« segédczirkálóhajó elfogta volna az »Alfonzo XIII.« spanyol szállítóhajót 1300 katonával és jelentékeny készlettel.

Budapest, június 2. (Saját tud. táv.) Madridból sürgönyzik: Az amerikaiaknak azt az állítását, mintha a Santiago de Kuba mellett vívott csatánál egyszerű kémszemléről lett volna szó, itteni hivatalos körökben nem veszik komolyan, minthogy nem valószínű, hogy egy kémszemléhez 14 hajót használnának és öt óra hosszat tartó makacs ütközetet vívnának. A valóság az, hogy az amerikaiak megkísérelték a Santiagói kikötőbe való bejutást, de visszaverték őket. Az az amerikai hír, hogy a Castillo de Morro erődöt szétrombolták volna, nem valószínű, mivel az erőd 62 méternyi magasságban van.

Budapest, június 2. (Saj. tud. táv.) Washingtonból távirják: Az államadósság a háboru költségei következtében 19.341,108 dollárra emelkedett.

Budapest, június 2. (Saját tud. táv.) New-Yorkból táviratozzák: A tőzsde emelkedő árfolyamokkal nyílt meg, később élénk és általánosan szilárd volt. Később részben visszaesés állott be. Zárlat szilárd Részvényforgalom 447,000 darab.

IRODALOM.

— Irodalmi pályázat. A tegnapi hivatalos nyomán közöljük mi is az alábbi — kétségkívül igen érdekes — irodalmi pályázatot. Nem csupán azért érdekes ez a pályázat, mert a tárgya is sajtósági (börtönéletből vett elbeszélés), hanem és főleg azért, mert a börtönintézmények szolgálatában álló egyénektől s csupán csakis ilyenektől vár abszolút irodalmi becsü terméket. Kíváncsian várjuk, milyen eredménye lesz a pályázatnak, — a mely különben így szól:

A nagyméltóságu m. kir. igazságügyminis-teriumtól f. évi május hó 21-én 28.759/98. I. M. II. szám alatt kapott felhatalmazás alapján egy oly erkölcsnemesítő népies elbeszélésre nyitok pályázatot, melynek ugy tárgya mint írásmódora szabadon választható.

A mű magyar nyelven irandó meg: terjedelme nincsen korlátozva.

Csupán a hazai börtönügy tényleges szolgálatban álló hivatalos személyek pályázhatnak.

Jeligés levéllel ellátott pályaművek 1899. évi január hó 1-éig bezárólag az alulirt igazgatósághoz adhatók be.

A pályaműveket a váczi kir. országos fegyintézetű házi tanács által a kir. országos büntető intézeti hivatalnokok közül felkérendő egy igazgató és egy lelkész fogja bírálni.

Véleményeltérés esetében a pályázati és bírálati iratok végeldöntés céljából a kir. igazságügyminis-terium elé terjeszhetnek.

A legjobb, de magában is abszolút becsü mű szerzője a váczi kir. országos fegyintézet pénztárában e célra kezelt alapból 300 azaz háromszáz korona pályadíjat fog kapni.

Vác, 1898. évi május hó 27-én.

A kir. országos fegyintézetű igazgatóság.

SZINHÁZ.

A vasgyáros.

Tisztességesen telt ház előtt mutatkozott be tegnap este a nagyvárdi közönségnek egy újdonságszámba menő művésznő.

Kresz Irma szerepléséről szölok, a kivel pótolni akarta az igazgatóság a társulatnak drámai erőiben kétségtelenül gyöngye gárdáját.

A tegnapi szereplés után azonban aligha mondhatják el, hogy ez a próbálkozás sikerrel járt volna és kilátásunk lehetne arra, hogy az annyira szükséges pótlás tényleg bekövetkezhessen.

Nem csupán azért, mivel a tegnap látottak — nem emelkedvén felül a közepszerűségeen — hidegen hagynak minket, nem is azért, mivel szemmel láthatóan mostoha körülmények között történt az egész szereplés, hanem főleg azért, mert nem akadt felmelegedett publikum olyan, mely lebirta volna a sokak, nagyon sokak közönyét és visszatetszését.

Pedig a második felvonás után azt hittük, hogy tul vagyunk az első lépés veszélyein és zavartalan összhangban láthatjuk megnyilatkozni ennek a fiatal művésznőnek minden tehetségét és erejét.

Am sokban csalódtunk, legfőképpen pedig az utóbbi várakozásban.

Clair szerepe erős organumot, folytonos elevenséget és azt kívánja, hogy mindvégig lekössön és foglalkoztasson vele az, aki megjárta.

Nem mondjuk, hogy Kresz I. játékában a kezdő szárnypróbálgatást látnók, hiszen ezen tul van, de végzetes ez a szürkeség, amely körül-

veszi akkor, midőn ily kevés intenzivitással játszik.

Annál végzetesebb ez akkor, midőn olyan partnere van, mint a minő tegnap *Tompa* (Philippe) volt, a kinek erőteljes, kitűnő játékához szó nem fér. *Szilágyi* B. (Athenais) is éppen abban volt ma kiváló a minek hiánya miatt máskor olyan kevés rokonszenvet tudott ébresztetni: óvakodott minden túlzástól. S ha hozzávesszük mindehhez, hogy a szereplők egymást igyekeztek felülmulni, de különösen *Szentgyörgyi*, akinek Moulinet-je valósággal kabinet alakítás, — bizony nincs mit csodálkozni azon, hogy Kresz játékának, de leginkább a természetesség és erő fogyatékos voltának minden hátránya csak fokozottabban tűnt ki.

Igy esett meg azután, hogy oly feltűnő módon nyilatkozott meg a közönség hangulata, a várakozásban bizony csalódott és éppen ezért kérlelhetetlen közönség fagyos hangulata.

Nem mondhatunk többet a tegnapi próbálkozásról, mint azt, hogy biz az gyöngén sikerült. — i.

A varázsgyűrű mai előadása pazar fényű kilátású lesz, a mennyiben a szép új díszletek mellett a stilszerű gazdag XV. Lajos korabeli rococo ruhák is ma kerülnek bemutatásra. A darabban előforduló *Menuettet* különös gonddal tanította be *Mazzantini*, a budapesti m. kir. Opera volt balletmestere.

TANÜGY.

Az Immaculata intézet záró ünnepélye.

A polgári iskola III-ik és IV-ik osztályának tegnapi vizsgáján két illusztris vendég is nagy érdeklődéssel vett részt. Az egyházmegyei tanfelügyelő *Palotay* László kanonok és *Sipos* Orbán kir. és miniszteri osztály tanácsos ker. tanfelügyelő.

A vizsgálatok végeredménye igen megnyugtató. Nem a kitűnő tanulók száma lett ugyan nagyobb, de az elégtelen jegyűek vannak kevesebben, mint az előbbi években. És ez öröndetes dolog, mert a kitűnő jegynél a növendékek élesebb esze nyilatkozik, de az elégtelen jegyek kevesebbedése a jó tanmodor eredménye, mely a gyengébbeket is képesíti a tudásban való előhaladásra. Kitüntetve lettek *Krüger* Jennyke I. oszt., *Piller* Berta II. oszt., *Kirják* Mária III. oszt., *Simák* Anna IV. oszt.,

Délután 4 órakor kezdődött a záró ünnepély. Le sugárzott a növendékek arcáról az öröm, hogy dicsőséggel állták ki az évről vizsgálat nehézségeit és igazi ambícióval adták elő a szereplők a program számait.

Feltűnő dicséret illeti *Pap* Szeréna zongora játékát, ki az egész ünnepély alatt kísértte a számokat, könnyed kézzel, pompás technikával interpretálva a szerzők gondolatát. Mellette *Jánosy* Mariska pompás czimbalomjátéka és *Feinsilber* Irénke hegedű játéka tűnt ki. Különösen nehéz dolga volt *Feinsilber* Irénkének, kinek a nagy melegtől megereszkedett hurokon kellett befejezni darab-át, mit elég bravurosán oldott meg.

Kedvesen szavalt a kis *Krüger* Jennyke, *Gyöngyössy* Gizella, *Kovalik* Mariska, köz derültséget keltve humoros monológjával *Krupka* Erzsike, végül *Piller* Berta.

Az ének számokat *Stüber* Miczi dirigálta oly nyugodt taktusadással, akár egy rendes karnagy. Az énekkar különben a már elismert tökélyvel működött most is. Kitűnő hangok vannak a karban és igen jól betanítva.

Gyönyörű szám volt *Pelófi* a Hortobágyon melodráma, melynél a zenés szám szépsége

mellett sem vezett el a szavaló *Daráss* Aranka ügyes előadása.

A zár szám a symphonia kedves volt.

Dobozy Eszter mint impresszárió el mondta a programot, mely országokon megy át a kis művész trupp s mely népek hazafias énekeit fogja elő adni. A hangszerelés bőséges volt. *Pap* Sz. zongorán, *Feinsilber* J. zongorán majd hegedűn, *Jánosy* M. czimbalmon, *Vior* M. dobon, *Mold* A. üveg harmoniumon, *Fritye* E. és *Huber* J. mirlitonon, *Liszka* B. castegnett, *Lendvay* E. trombita, *Orosz* E. kerepelő, *Ben-dekovic*s E. sympanum, *Demacsek* E. triangl. *Gerdely* J. ustor, *Gerdely* Ida csengő, *Kirják* M. és *Krebs* Juliska szán utánzóval vettek részt.

Előadták a szózatot, tiroli, schweeci, olasz népdalt, marsellest, spanyol, angol, orosz, lengyel dalokat, végre a Rákóczyt. Ez igazán pompás szám volt.

A zár ünnepély után a kézi munka kiállítását tekintették meg a szép számú vendégek.

MULATSÁG.

A realisták mulatsága.

Ragyogó fényes nap, ragyogó jókedv, enyhit elég volna mondani a tegnapi juniálisról. Kora reggel pergő dob szó mellett, lengő zászló alatt vonult ki az ifjuság *Kappel* György, *Madaras* Elek és *Petry* Gyula tanárok kíséretében. A kellemes gyaloglás után párolgó reggelihez ültek a fiatalok, aztán szétoszlottak az erdőbe vidám játékra. Kiválóan mulatságos pont volt a nap műsorában a sok érdekes verseny; futásban, féllábbal, összekötött lábbal ugrálásban, hej de sok apró diák meghempergett az édes anyaföld porában! Ebédre kijött már csaknem az egész tanári kar, élén az igazgatóval, végre pedig megjöttek a nap várt vendégei, a hölgyek is. Folyt is a táncz ki nem fogyó jókedvvel reggelig. A négyeseket 90 pár tánczolta. A jelen voltak közül tudósítónknak a következőket sikerült feljegyeznie:

Asszonyok: *Krüger* Viktorné, *Potássy* Jánosné, *Homolya* Istvánné, *Szöke* Gyuláné, *Erllich* Ignáczné, *Fleischer* Gyuláné, *Kappel* Györgyné, *Kurländer* Adolfné, *Mittheiler* Edéné, *Markovits* Samuné, *Bartha* M.-né (Kaba), *Kiss* K.-né (Földes), *Kraszner* F. Mari, *Frankl* Roza, *Klein* Sámuelné, *Stern* Mártonné, *Reismann* Mórné, *Bázár* Gyözné, *Blau* Sámuelné, *Singer* Dávidné, *Kohn* N.-né, *Böszörményi* Lipótné, *Herschmanné*, *Berger* Adolfné, *Kripka* D.-né, *Grosz* Emánuelné, *Schwarz* M. Jakabné (Kis-Szántó), *Neumann* Gáborné, *Schlosser* Gusztávné, *Földessy* Károlyné, *Weinstock* Fülöpné, stb.

Leányok: *Fleischer* Klára, *Székács* Erzsike, *Bartha* Róza (Kaba), *Kiss* Vilma (Földes), *Stern* nővérek, *Fischer* nővérek, *Kurländer* Margit, *Erllich* Margit, *Blau* Frida, *Mittheiler* Jolán, *Szöke* nővérek, *Bázár* Irén, *Singer* Katicza, *Kohn* Margit, *Herschmann* nővérek, *Böszörményi* nővérek, *Kraszner* Elza, *Mauthner* nővérek, *Berger* Sári, *Berger* Blanka, *Brod* nővérek, *Weisz* nővérek, *Krüger* Jenyke, *Fohn* nővérek, *Kripka* Erzsébet, *Grosz* Verona, *Homolya* Pirooska, *Schwarz* Irma (Kis-Szántó), *Weinstock* N., *Feldmann* Jolán, *Guttman* Gizella, *Perney* Ilona (Szolnok).

Tűzoltó majális M.-Telegden. A mezőtelegi önkéntes tűzoltó-egyesület 1898. évi június hó 5-én disz-gyakorlattal egybekötött majális rendez.

Igazságszolgáltatás.

Gonda István ügye a kir. táblán. Megirtuk annak idején a *Gonda* István bűnügyét, aki a múlt esztendőben nyáron a leg-

nagyobb kegyetlenséggel megölte az apósát — egy fejszeccsapással. A bűncselekmény annak idején nagy port vert fel, mert a gyilkos tetét előre megfontolva vitte végbe s a tettest a csendőrség akkor elfogni nem tudta, mert senki sem gondolta, hogy a gyilkos *Gonda*, a meggyilkoltnak a veje. A törvényszék ezt a bűnügyet ez év elején tárgyalta és a vádlottat a végtárgyalás után életfogytig tartó fegyházra ítélte. A kir. tábla tegnap tárgyalta ezt a terjedelmes bűnügyet. A tárgyalás az egész napot igénybe vette. A kir. tábla az este hozta meg az ítéletet, melyben a kir. törvényszék ítéletét indokainál fogva helyben hagyta.

REGÉNY-CSARNOK.

5.

ELŐRE!

Neidegg után fordította: Tátraházi R. P.

— Igen nagy sötét tettünk ma a mamával — vigasztalta Irén atyját, kinek melegen kezelt csókolt — és bizonyosan ez okozta, hogy mama oly fáradt.

— Azaz jobban mondva, nagy nehezen a a pósta-udvarig kellett mennem, mert hát Irén úgy kívánta, — szólott közbe a báróné, büntető pillantást vetve leányára. Hogy ő, mikép minden ideges ember a szórakozást szereti, az ismerősökkel való trécselés közben, az ut hosszára nem is gondolt, azt azonban sem magának, sem pedig másnak nem vallotta volna be. — De hát meséld el csak élményeidet kedves Fricz! hogy mulattál?

— Pompásan! folségesen! — felelt a bárónéki felkesedve, ki mint minden sanguinikus, könnyen extrémákba esett, mindent vagy a mennyekig magasztalt, vagy a sárga földig lerántott. — Találtam sok régi ismerőst; azonkívül megismerkedtem egy eddig egészen ismeretlen rokonunkkal.

— Rokon? — az én családomból való? kérdé a báróné.

— Nem! az enyémből való — és nagyon távoli, — volt a felelet.

— Igen? — szólott a báróné némi kicsinyléssel. Irén elmosolyogta magát; szívjósága mellett, nagyon jó megfigyelő tehetsége volt és a komikum rendkívül tettsett neki. Bár menyire is küzdött ellene, mindazonáltal kénytelen volt anyja gyengeségei felett nevetni.

A báróné t. i. a *Bolken-Werderade* grófi családból származott, egy nagyon régi s előkelő család, mely azonban az anyagiakban nem igen bővelkedett. Fiatal korában egy pár szép parthie kínálkozott neki, ő azonban szíve sugallatát követte és tisztán szerelemből férjhez ment báró Pétersdorff huszárszázadoshoz, ki szépségéről igen, de gazdagságáról nem nagyon volt híres.

E szerelmét meg is őrizte azután férjének; meggyőződése azonban mindig meg maradt, hogy férjét valamint ennek egész családját rendkívül megrisztelte azáltal, hogy leereszkedett hozzá. Magában gyakran bámulta akaraterjét, melylyel férjének ez áldozatot hozta, és ez öntudat volt azután oka annak is, hogy övéitől teljes odaadást követelt maga iránt.

— Te nem is kérdezed a nevét? — kérdé a báró kissé reszkető hangon.

— Nos hát nevezd meg azt a te felfedezett rokonodat! szólott a báróné kissé gunyosan mosolyogva.

— Waldheim! követségi tanácsos!

A báróné felnézett és mintegy kifejezni akarván nem tetszését, rázta a fejét.

— Valószínűleg emlékszel még, hogy hallottál valamit Waldheim tanítóról, nos ez Pétersdorff leányt vett nőül és e házasságból származik az említett.

— De hát kedves Fricz, mi indított téged arra, hogy e rokonságot elismerjed! Egy teljes félszázadon át mellőzte a Pétersdorff család ezeket az embereket és ime te meg összebárátkozol vele.

— Hogy mi indított arra? nos hát a tiszta meggyőződés, hogy az nem fér össze az igazi előkelőséggel, megtagadni a rokonságot olyan valakivel szemben, aki tisztán saját erejéből oly szép állásba tudott jutni. A mig nem lát-

tuk egymást, természetesen nem is közlekedtünk egymással, most azonban éppen oly világos, hogy érintkezzünk egymással.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Rainer főherceg látogatása Salvator főhercegnél.

Bécs, június 2. (Saj. tud. távirata.) Rainer főherceg és neje elutaztak Wallseebea *Ferencz Salvator* főherceg és neje látogatására.

Tanácsosi esküvétel.

Bécs, június 2. (Saját tud. távirata.) *Schönborn* Károly gróf és *Bees-Chrostin* György báró ma reggel tették le ő Felsége kezébe a titkos tanácsosi esküt. Az eskütételnél *Goluchowski* gróf interveniált.

Vizbe fuladt tábornok.

Budapest, június 2. (Saj. tud. táv.) Amint konstantinápolyból sürgönyzik, *Farkas Ozmán* pasa tábornok, Bem egykori hadsegédének holttestét tegnap este halászok találták meg a Márvány tenger partján. Még eddig nem tudják, hogy öngyilkosság, vagy gyilkosság volt-e a halál oka. Az elhunyt leánya, *Nygar Hanym* a ieghiresebb élő török költő.

Óriási szerencsétlenség.

Budapest, június 2. (Saj. tud. távirata.) Borzalmas szerencsétlenség híre érkezik Rómából. *Luigi* abruzói hercegnek, az olasz király unokaöccsének hajója ma délelőtt zátonyra jutott és elmerült. A hajón levő utasok között volt a herceg is. A 62 utas közül 35 a vízbe fulladt és csak 27 menekült meg. *Luigi* herceg is elpusztult a többi 35 szerencsétlennel együtt.

Kean Tamás meghalt.

Budapest, június 2. (Saját tud. táv.) New-Yorkból távirják: *Kean* Tamás, a világ legnagyobb Schakspeare színésze Washingtonban meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatőzsde.

Készáru buzában az irányzat gyenge volt.

Határidők.

Budapest, június 3.

Buza ősze	9.82
Buza tavaszra	11.75
Tengeri	5.09
Rozs ősze	7.22
Zab ősze	5.62

Értéktőzsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, június 2.

Déli vasut	78.—
Rimamurányi	254. 3/4
Magyar jelzálog	254. 1/4
Magyar leszámítoló	263.—
Iparbank	107.—
Budapest közuti	394. 3/4
Kereskedelmi bank	104. 3/4
Salgótarjáni	635.—
Waggon-kölesön	244.—
Villamos vasut	272. 1/2

Bécs június 2.

Az irányzat szilárd	
Osztr. hitel	859.—
Magyar hitel	401.—
Allamvasut	862. 1/2
Birodalmi márka	58.90

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Evadbérlét 29. szám.

Kisbérlét II. szám

Páratlan.

Páros.

Ma pénteken, 1898. június 3-án

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

ELŐSZÖR:

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

XV-ik Lajos	Vendrey F.
De Chavannes marquis	Leövey Leo.
Renée, gyámleánya	Székely Irén.
Leoadie, társalkodónője	Lányi Edith.
De la Garde Georges	Margó Zelma.
Nicolas, tejtestvére	Kassai K.
Michelette	Perényi Margit.
Valpincon, lovag	Nyárai Antal.
Royal d'Artois, ezredes	Várad M.
La Popeliniere, álmézési főbiztos	Bartos Gyula

Helyárak mint rendezen.

Kezdete fél 8, vége 10 óra után.

Holnap, szombaton, 1898. június 4-én: bérlétfolyamban, másodsor: **A varázsgyűrű.**

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Üdülő nyári mulatóhely.

Nagyvárad legszebb nyári helyét

a KÁLVÁRIA hegy alatt

a meleg nyári idő beálltával t. vendégeim kényelmére berendezve, a kedélyes szórakozást kedvelő közönség rendelkezésére bocsátom.

Mindennap frissen csapott valódi kőbányai poharas Dréher-sör.

Ma és minden pénteken:

különbféle izletes halétkekkel.

CZIGÁNY-ZENE.

Kellemetlen idő esetén **fedett terrasz** és **tágas üvegezett terem** áll a vendégek kényelmére.

Különböző izletes **hideg és meleg étkek, tisztán kezelt hegyi borok.**

Három jól gondozott TEKEPÁLYA.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kárger Sándor,

nyári vendéglő tulajdonos.

— **Telefon összeköttetés.** —

Vizgyógyintézet megnyitás.

Helybeli fürdő-szállodám Körös-parti részében a legnagyobb **kényelemmel** el látott

vizgyógyintézetet

rendeztem be és azt **dr. Fisch Áron** orvos ur vezetése mellett f. évi június hó **4-én megnyitom.**

Kiváló tisztelettel

Rimanóczy Kálmán.

547/1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. és kir. jbi-róságának 1898 évi C. III. 137. számú végzése folytán *dr. Gusztáv Langstein* ügyvéd által képviselt *Spitzer* és *Steiner* felperes részére *Nádas Ignác* alperes ellen 86 frt 50 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, alperestől lefoglalt s 1855 frtra becsült ingóságokra a nagyvárad városi kir. járásbíróóság 6243/898. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, alperes tüzletében *Zöldfa-utca* leendő megtartására határidőül 1898. évi június hó 3-ik napján délelőtt 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt 1 cassa, áru állvány, áruk a legtöbbet ígérnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a meny nyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1898. évi május hó 17. napján.

Csathó Jenő,

kir. bír. végrehajtó.

192 1-1

Neuschlosz Ödön és Marczel

nagyvárad m. kir. honvéd hadapród iskola építési vállalata.

Az itteni m. kir. honvéd hadapród iskola építési telepen, **ujjonnan épült** s több szobából álló ideiglenes **építési iroda** s **őrségi** kis épület **eladó.**

Bővebb **felvilágosítással** szolgál:

Haris Mór,

vállalati ügyvezető.

Kert-utca 111/b. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, miszerint

186 5-0

A SZENT-LÁSZLÓ (Püspök) gyógyfürdő,

mely 33 R^o kénés hévforrásokkal és Artézi-kúttal bír, eddigi fürdő-árait tetemesen leszállítottam, m. p.:

„László-fürdő” 24 órára . . . 25 krajczár.
 „Erzsébet-fürdő” 24 órára . . . 35 krajczár.

továbbá a Közuti-vasuton váltott oda- és vissza-utazásra szóló **II. osztályu vasuti jegy az „István” tükör-fürdőre szóló fürdő-jegyvel, fürdő-ruhával együtt 1 frt.**

Midőn még a n. é. közönség tudomására hozom, hogy a Püspök gyógyfürdő teljesen a mai kor kívánalmainak megfelelőleg, úgy a **női**, mint a **férfi osztálynál** ujonnan berendezett

massirozó kabínokkal van berendezve,

sétaterekkel, tekepályával, **Lawn-Tennys-sel** van ellátva. Naponta **KISS BÉLA** debreczeni **első rangu ezigány-zenekara** szórakoztatja a t. közönséget.

Ételekről, valamint tisztán kezelt **italokról**, ugyszintén a legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásról szintén gondoskodtam.

A n. é. közönség szives látogatását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Czeglédy Sándor, fürdő-bérlő.